

A Magyar Nemzeti Bank 1/2014. (I. 9.) számú ajánlása a short ügyletekről és a hitel-nemteljesítési csereügyletekkel kapcsolatos egyes szempontokról szóló 236/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti árjegyzői tevékenységek és elsődleges piaci műveletek mentességéről

1. Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság (a továbbiakban: **EÉPH**) a short ügyletekről és a hitel-nemteljesítési csereügyletekkel kapcsolatos egyes szempontokról szóló 236/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti árjegyzői tevékenységek és elsődleges piaci műveletek mentességéről szóló iránymutatását (EÉPH/2013/74) (a továbbiakban: **iránymutatás**) 2013. április 2-án tette közzé. A Magyar Nemzeti Bank (a továbbiakban: **MNB**) az iránymutatás átvételét jelen ajánlás kiadásával teszi meg.

I.

Az ajánlás célja és hatálya

Az ajánlás céljai a következők:

2. az írásbeli bejelentés tartalmának meghatározása és leírása, valamint a bejelentésre szolgáló űrlap rendelkezésre bocsátása révén a bejelentő támogatása a bejelentési eljárás során;
3. közös megközelítés kidolgozása a bejelentésre szolgáló űrlap benyújtására vonatkozóan, amely a bejelentő entitás tevékenységeire vonatkozó mentességgel kapcsolatos jogosultság értékelésére, valamint mentesség igénybevétele esetén a jogosultság feltételeinek figyelemmel kísérésére szolgál;
4. az EÉPH-rendelet 16. cikke alapján kiadott iránymutatások meghatározása, annak érdekében, hogy iránymutatásként szolgáljanak a pénzügyi piaci szereplők számára.

Az ajánlás hatálya

5. Ez az ajánlás a pénzügyi eszközök piacairól szóló 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (a továbbiakban: MiFID-irányelv) 2. cikke (1) bekezdésének I) pontja szerinti befektetési vállalkozásokra, hitelintézetekre, harmadik országbeli entitásokra és vállalkozásokra alkalmazandó.
6. Ez az ajánlás a short ügyletekről és a hitel-nemteljesítési csereügyletekkel kapcsolatos egyes szempontokról szóló 236/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet (a továbbiakban: a rendelet) 17. cikke szerinti árjegyzői tevékenységek és meghatalmazott elsődleges forgalmazók mentességére vonatkozó bejelentés tekintetében alkalmazandó.

II.

Fogalommeghatározások

- a) EGT: Európai Gazdasági Térség

- b) *EÉPH-rendelet* Az Európai Parlament és a Tanács 2010. november 24-i 1095/2010/EU rendelete az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről.
- c) *rendelet*: a short ügyletekről és a hitel-nemteljesítési csereügyletekkel kapcsolatos egyes szempontokról szóló 236/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet;
- d) *MiFID-irányelv*: a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv, és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről szóló 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv;
- e) *illetékes hatóság*: az Unióban engedélyezett személyek esetében a rendelet 2. cikke (1) bekezdésének i) pontjában meghatározottak szerint az árjegyző székhely szerinti tagállamának illetékes hatósága, az elsődleges forgalmazók mentességével kapcsolatban az adott állampapírt kibocsátó tagállam illetékes hatósága. A harmadik országban működő, az Unióban nem engedélyezett személy esetében a rendelet 17. cikkének (8) bekezdése szerint illetékes hatóság;
- f) *kereskedési helyszín*: a rendelet 2. cikk (1) bekezdésének l) pontjában meghatározott fogalom;
- g) *egyenértékű piac*: a Bizottság által a rendelet 17. cikkének (2) bekezdésében meghatározottak szerint egyenértékűnek nyilvánított szabályozás és felügyelet alatt álló, harmadik államban engedélyezett piac.

III.

Ajánlás

Háttér és bevezetés

7. A rendelet 2012. november 1-jétől alkalmazandó.
8. A rendelet 17. cikke meghatározza az árjegyzői tevékenységek és az elsődleges piaci műveletek mentességét. A rendelet rendelkezései előírják a 17. cikk (5) bekezdése szerinti (az árjegyzői mentesség székhelye szerinti tagállamban levő illetékes hatósággal szembeni), valamint a 17. cikk (6) bekezdése szerinti (az állampapír tekintetében a meghatalmazott elsődleges forgalmazó általi, az illetékes hatósággal szembeni) tájékoztatási kötelezettséget a mentesség igénybevételének szándékáról, miközben a mentesség alá tartozó tevékenységekre akár sor kerülhet az adott hatóság felügyeleti hatáskörén kívül eső egyéb joghatóságokban is. A harmadik országban működő, az Unióban nem engedélyezett entitásoknak a kereskedési tevékenységük szerinti fő uniós kereskedési helyszín illetékes hatóságának kell elküldeniük a bejelentést (lásd az illetékes hatóság meghatározásáról szóló szakaszt).
9. Az EGT-szerte egyenlő versenyfeltételek, egységes piaci gyakorlatok és a térségben jellemző felügyeleti gyakorlatok közelítése céljából az EÉPH a rendelet 2. cikkének (1) bekezdésében meghatározott árjegyzői tevékenységek, valamint a 17. cikke szerinti

mentesség alkalmazásának közös megközelítése tekintetében dolgozta ki ezt az ajánlást.

10. A rendelet 2. cikke (1) bekezdésének k) pontja szerint az árjegyzői tevékenység az olyan, a 2004/39/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének l) pontja szerinti befektetési vállalkozások, hitelintézetek, harmadik országbeli entitások vagy vállalkozások tevékenysége, amelyek tagjai valamely kereskedési helyszínen vagy a Bizottság által a 17. cikk (2) bekezdése szerint egyenértékűnek nyilvánított jogi és felügyeleti szabályozással rendelkező harmadik ország piacának, ha azok saját számlás ügyleteket kötnek valamely kereskedési helyszínen vagy azon kívül forgalmazott pénzügyi eszközzel az alábbi minőségek valamelyikében:
  - a. összehasonlítható nagyságú és árban versenyképes kötelező egyidejű kétirányú árajánlattétellel, amelynek eredményeképpen rendszeresen és folyamatosan likviditást biztosítanak a piacon;
  - b. szokásos üzleti tevékenységük részeként ügyfeleik által kezdeményezett megbízások teljesítésével vagy ügyfeleik kereskedési megbízásai alapján eljárva;
  - c. az a. és a b. pontban említett feladatok teljesítéséből eredő pozíciók fedezése révén.
11. A rendelet 2. cikke (1) bekezdésének n) pontja szerint a meghatalmazott elsődleges forgalmazó olyan természetes vagy jogi személy, aki megállapodást írt alá valamely állampapír-kibocsátóval, vagy állampapír-kibocsátó által vagy annak nevében elsődleges forgalmazóként hivatalosan elismerték, és aki e megállapodással vagy elismeréssel összhangban kötelezettséget vállal arra, hogy saját számlás ügyleteket köt az elsődleges és másodlagos piacokon az adott kibocsátó által kibocsátott állampapírral kapcsolatos műveleteket illetően.
12. A 17. cikk (1) bekezdése mentességet biztosít az árjegyzői tevékenységek keretében végrehajtott ügyleteket végző entitásoknak a részvényekkel és állampapírokkal kapcsolatos nettó rövid pozíciókra vonatkozó átláthatósági követelmények, az ugyanilyen eszközökkel kapcsolatos fedezetlen short ügyletekre vonatkozó korlátozások, valamint az állampapírokkal kapcsolatos hitel-nemteltelési csereügylettel (CDS) összefüggő fedezetlen pozíciók megszerzésére vonatkozó tiltás alól. Fontos hangsúlyozni, hogy a mentesség kizárólag a fenti 11. bekezdés a-c. pontjában említett árjegyzői tevékenységek keretében végrehajtott ügyletekre alkalmazandó; nem alkalmazandó a bejelentő entitás teljes tevékenységi körére. A (26) preambulumbekkezdés világosan megállapítja, hogy a mentesség nem terjedhet ki a saját számlás kereskedésekre.
13. A rendelet 17. cikkének (3) bekezdésével összhangban a 2. cikk (1) bekezdésének n) pontja szerinti meghatalmazott elsődleges forgalmazóként mentességet élvező személyek nem kötelesek bejelentést tenni az állampapírokkal kapcsolatos nettó rövid pozíciókról, valamint nem vonatkozik rájuk az állampapír-eszközökkel kapcsolatos fedezetlen short ügyletekre vonatkozó korlátozás, illetve az állampapírokkal kapcsolatos fedezetlen CDS-ek teljesítésére vonatkozó tiltás. Fontos hangsúlyozni, hogy a mentesség nem alkalmazandó a meghatalmazott elsődleges forgalmazó teljes tevékenységi körére. Azt is fontos figyelembe venni, hogy ez a

mentesség minden olyan pénzügyi eszköz esetében alkalmazandó, ideértve az állampapírokkal kapcsolatos hitel- nemteljesítési csereügyleteket is, amelyek tekintetében az adott személy meghatalmazott elsődleges forgalmazó, és e minőségben végzi tevékenységét.

14. A 17. cikk (1) és (3) bekezdése szerinti mentességek csak abban az esetben állnak fenn, ha a mentesség igénybevételének kezdetét megelőzően legalább 30 nappal írásban értesítették az MNB-t, mint érintett illetékes hatóságot a mentesség igénybevételének szándékáról.
15. Az MNB, mint illetékes hatóság megtilthatja a bejelentőnek a mentesség igénybevételét, ha úgy ítéli meg, hogy az nem felel meg a mentesség feltételeinek. Az indokolással kiegészített tiltásról írásban kell tájékoztatni a bejelentőt a 65. bekezdésben meghatározott valamennyi információt tartalmazó teljes bejelentés beérkezésétől számított 30 napon belül. Ha az MNB, mint illetékes hatóság úgy ítéli meg, hogy a bejelentés megfelel a mentesség feltételeinek, a bejelentő entitást a 30 napos határidő lejárta előtt tájékoztathatja döntéséről.
16. Elismert tény, hogy a rendeletben előírt 30 napos előzetes bejelentési kötelezettség bizonyos helyzetekben (pl. IPO esetében), gyakorlati nehézségekkel járhat. Ez esetben mielőbb értesíteni kell az illetékes hatóságot arról, hogy i. a 30 napos határidőn belül feldolgozhatta a bejelentést, és ii. tájékoztathassa a bejelentő entitást, hogy nincs szándékában megtiltani a mentesség igénybevételét. Az EÉPH tudomásul veszi, hogy az illetékes hatóság gyorsan elküldött jóváhagyása révén az adott entitás a bejelentés kézhezvételének napjától jogosult a mentesség igénybevételére.
17. Az MNB, mint érintett illetékes hatóság azonban bármikor határozhat úgy, hogy visszavonja a mentességet, ha a természetes vagy jogi személy körülményei olyan mértékben megváltoznak, hogy a továbbiakban nem felel meg a mentesség feltételeinek. Ez bekövetkezhet az illetékes hatóság saját kezdeményezése vagy értékelése nyomán, illetve a természetes vagy jogi személy által benyújtott, a 17. cikk (9) vagy (10) bekezdése szerinti későbbi bejelentés alapján, amelyben az adott személy jelzi a mentesség igénybevételének képességét befolyásoló változást.

Az árjegyzői tevékenységek mentességének fogalma és hatálya

18. A mentesség egységes módon történő alkalmazása érdekében fontos a mentességet élvező tevékenységekről közös szemléletet kialakítani. Ez konkrétan azt jelenti, hogy a mentességnek való megfelelés érdekében az árjegyzői tevékenységeket a következő entitásoknak kell ellátniuk, ha azok a 2. cikk (1) bekezdésének k) pontja szerinti két minőség valamelyikében eljárva és a kapcsolódó fedezeti tevékenységeket végrehajtva saját számlás ügyleteket kötnek valamely kereskedési helyszínen vagy azon kívül forgalmazott pénzügyi eszközzel:
  - a. befektetési vállalkozás, amely kereskedési helyszín tagja; vagy
  - b. hitelintézet, amely kereskedési helyszín tagja; vagy
  - c. harmadik országbeli entitás, amely tagja a Bizottság által a 17. cikk (2)

bekezdése szerint egyenértékűnek nyilvánított jogi és felügyeleti szabályozással rendelkező harmadik ország piacának; vagy

d. harmadik országbeli entitás, amely európai uniós kereskedési helyszín tagja; vagy

e. a 2004/39/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének l) pontja szerinti vállalkozás, amely kereskedési helyszín tagja.

19. A fentieket összefoglalva egy adott entitásnak három előfeltételnek kell megfelelnie ahhoz, hogy mentesüljön a rendelet rendelkezései alól:

a. legyen tagja annak a piacnak, amelyen

b. az ezen ajánlás 11. bekezdésében meghatározott minőségek valamelyikében saját számlás ügyleteket köt,

c. azon pénzügyi eszköz tekintetében, amelyhez a mentességet igényli.

20. Az érintett személynek azonban nem szükséges árjegyzői tevékenységeit kizárólag a szóban forgó helyszínen vagy piacon ellátni, illetve ezt a személyt nem szükséges e kereskedési helyszín vagy piac szabályai szerint árjegyzőnek vagy likviditást biztosító személynek elismerni. Az sem előírás, hogy külön szerződéses kötelezettséggel rendelkezzen az árjegyzői tevékenységek elvégzéséhez. Az adott személy a kereskedési helyszínen vagy piacon az olyan pozíciók fedezése céljából végzett kereskedés révén is mentességet kaphat, amelyek a kereskedési helyszínen vagy piacon kívül végzett, a rendelet 2. cikke (1) bekezdése k) pontjának i. vagy ii. alpontja szerinti tevékenységekből származnak.

21. Az EÉPH megállapítja, hogy az Európai Bizottság szakszolgálati írásban fejtették ki az árjegyzői tevékenységnek a rendelet 2. cikke (1) bekezdésének k) pontja szerinti fogalom meghatározása jogi elemzését, ami egyértelműen megállapítja, hogy az árjegyzői tevékenységek ellátásához szükséges minősítés fent említett feltételeinek mindegyikére vonatkozóan értékelést kell végezni valamennyi egyedi pénzügyi eszköz tekintetében. Ezen európai bizottsági elemzéssel összhangban a nem bevezetett vagy egyik kereskedési helyszínen sem kereskedett eszközök jelenleg például több állampapír-CDS, néhány államkötvény vagy tőzsdén nem jegyzett származtatott eszközök esetében végzett árjegyzői tevékenység nem felel meg a rendelet 17. cikke (1) bekezdése szerinti mentességnek, mivel a tagságra vonatkozó követelmény nem teljesíthető.

22. Figyelembe kell venni, hogy a mentesség kizárólag olyan tevékenységekre terjed ki, amelyeket az egyes ügyletekre jellemző sajátos körülmények közepette ténylegesen a rendelet 2. cikke (1) bekezdésének k) pontja szerinti árjegyzői minőségben látnak el. Ebből következőleg a mentesség igénybevételi szándékát bejelentő személyekkel szemben nem elvárás, hogy az árjegyzői tevékenységekkel kapcsolatos jelentős rövid pozíciókat rövid időszakokat meghaladóan tartsák.

23. Az arbitrázs tevékenységek (különösen azok, amelyeket különböző pénzügyi eszközök között, de ugyanazon értékpapírügylet alapját képező papírral bonyolítanak le) a

rendelet hatálya szerint nem tekintendők árjegyzői tevékenységnek, ezért nem kaphatnak mentességet.

24. A 2. cikk (1) bekezdése k) pontjának iii. alpontja szerinti fedezési tevékenységek végrehajtása esetén annak érdekében, hogy ezek a tevékenységek mentességet kaphassanak, a fedezés céljából megszerzett pozíció méretének arányosnak kell lennie a fedezet tárgyát képező kitettség mértékével. Az érintett személynek az illetékes hatóság kérésére meg kell tudnia indokolni, hogy miért nem volt lehetséges a pontos egyezés. Az eltérésnek minden esetben jelentéktelennek kell lennie.
25. A feltételek teljesülése esetén az adott eszközhöz köthető entitás árjegyzői tevékenysége a 17. cikk (1) bekezdésével összhangban mentesülhet a rendelet 5., 6., 7., 12., 13. és 14. cikke alól, azaz a részvényekkel és állampapírokkal kapcsolatos nettó rövid pozíciókra vonatkozó átláthatósági követelmények, az ugyanilyen eszközökkel kapcsolatos fedezetlen short ügyletekre vonatkozó korlátozások, valamint a fedezetlen állampapírokkal kapcsolatos CDS-ek teljesítésére vonatkozó tiltás alól.
26. Az állampapír-CDS-sel kapcsolatos árjegyzői tevékenységek azonban nem mentesülnek a rendelet 8. cikke alól, azaz az állampapír-CDS tekintetében fedezetlen pozícióknak az illetékes hatóság számára történő bejelentése alól olyan esetekben, amelyekben az illetékes hatóság a 14. cikk (2) bekezdésével összhangban felfüggesztette az ilyen eszközökre vonatkozó korlátozásokat.

Eszközönként meghatározott mentesség

27. A rendelet 2. cikke (1) bekezdésének k) pontjával összhangban az árjegyzői tevékenységek egy adott pénzügyi eszköz tekintetében saját számlás ügyletek kötéseként vannak meghatározva. Ennek következtében a 17. cikk (1) bekezdése szerinti mentesség pénzügyi eszköz tekintetében végzett tevékenységekre alkalmazandó, azaz eszközönként meghatározott alapon, és nem szabad általánosságban, árjegyzői tevékenységekre vonatkozó globális mentességnek tekinteni. A 17. cikk (1) bekezdése szerinti mentesség igénybevételi szándékának bejelentése esetén elküldött bejelentésnek, és e mentesség további alkalmazásának a rendelet hatálya alá eső kibocsátó által kibocsátott pénzügyi eszközre kell vonatkoznia, azaz:
- a. a szabályozás hatálya alá eső kibocsátó részvényeire
  - b. a rendelet által meghatározott állampapír-kibocsátó által kibocsátott hitelviszonyt megtestesítő értékpapírokra.
28. Minden ilyen, mentességgel kapcsolatos bejelentésnek meg kell határoznia:
- a. részvények esetében azt a kifejezett eszközt, amelynek tekintetében az árjegyzői tevékenységeket mentesség céljából bejelentik;
  - b. állampapír vagy adott esetben állampapír-CDS esetében azt az állampapír-kibocsátót, amelynek tekintetében az árjegyzői tevékenységeket mentesség céljából bejelentik.

29. Ha az árjegyzői tevékenységekre olyan pénzügyi eszközzel kapcsolatban kerül sor, amely a rendelet 3. és 4. cikke szerinti hosszú vagy rövid pozíciók létrehozására szolgáló nem részvény vagy állampapír jellegű eszköz, a bejelentésben a 918/2012/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet I. mellékletének 1. és 2. részével összhangban fel kell tüntetni a pénzügyi eszköz kategóriáját, az érintett részvényt vagy az állampapír kibocsátóját. Fontos megjegyezni, hogy az érintett részvényt vagy állampapírral kapcsolatos tevékenységek a rendelet 2. cikke (1) bekezdése k) pontjának iii. alpontja alapján csak az adott pénzügyi eszközzel kapcsolatos árjegyzői tevékenységek fedezése céljából vállalt mértékig kapnak mentességet.
30. Ezen információ alapján az illetékes hatóság a legmegfelelőbb módon tudja mérlegelni egy adott, állampapír-kibocsátó minőségben eszköz- vagy állampapír-kibocsátó által kibocsátott eszközzel kapcsolatban, hogy a 17. cikk (7) bekezdésnek megfelelően megtiltsa-e a mentességet vagy sem.
31. A rendelet 17. cikkének (1) bekezdése szerinti mentesség alkalmazása szempontjából a 30. bekezdésben említett pénzügyi eszközök alatt olyan a kereskedési helyszínrre bevezetett pénzügyi eszközt kell érteni, amelyben a fennálló pozíciókat a nettó rövid pozíció kiszámítása esetén figyelembe kell venni. A részvények vonatkozásában ez a 918/2012/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet I. mellékletének 1. részében felsorolt alábbi eszközöket foglalja magában:
- a. opciós szerződések;
  - b. fedezett opciós utalványok;
  - c. határidős ügyletek;
  - d. indexre épülő eszközök;
  - e. különbözetre vonatkozó szerződések (CFD);
  - f. tőzsdén kereskedett alapok részvényei/befektetési jegyei;
  - g. csereügyletek;
  - h. különbözetre fogadás (spread betting);
  - i. lakossági vagy szakmai befektetői termékcsomagok;
  - j. összetett származtatott eszközök;
  - k. részvénycertifikátok;
  - l. globális letéti jegyek (GDR).

Az állampapír-kibocsátók esetében pedig a 918/2012/EU felhatalmazáson alapuló bizottsági rendelet I. mellékletének 2. részében felsorolt alábbi eszközöket foglalja magában:

- a. opciós szerződések;

- b. határidős ügyletek;
- c. indexre épülő eszközök;
- d. különbözetre vonatkozó szerződések (CFD);
- e. csereügyletek;
- f. különbözetre fogadás (spread betting);
- g. összetett származtatott eszközök;
- h. állampapír-certifikátok.

32. A származtatott eszközökkel és tőzsdén kereskedett alapokkal kapcsolatos árjegyzői tevékenységek, ha mind a szóban forgó származtatott eszköz alapját képező termék(ek), mind az érintett tőzsdén kereskedett alap összetevői a szabályok hatálya alá tartozó eszközök, mentességet kaphatnak, feltéve, hogy az érintett termékkel való kereskedés árjegyzői tevékenységek fedezésére szolgálnak a megfelelő származtatott eszközök és tőzsdén kereskedett alapok tekintetében.

33. Ez a megközelítés összhangban van a rendelet szövegével. Arra is fontos emlékeztetni, hogy az általánosságban alkalmazott európai jogszabályok értelmezésével kapcsolatos általános alapelvekkel összhangban az európai jogszabályokban említett mentességet szűk fogalomként kell értelmezni. Minden más értelmezés korlátozná a rendelet hatását, és túlságosan tág keretet engedne a mentesség alkalmazásának.

A tagságra vonatkozó követelmény

34. Minden olyan természetes vagy jogi személynek, aki árjegyzői tevékenységekre vonatkozó mentességet kíván igényelni, és bejelenti igényét az érintett illetékes hatóságnak, kereskedési helyszínen (azaz a MiFID-irányelv 4. cikkének (14)-(15) bekezdése szerinti szabályozott piac vagy multilaterális kereskedési rendszer [MTF], vagy harmadik ország „egyenértékű” piaca tagjának kell lennie, ahol a 2. cikk (1) bekezdésének k) pontja szerinti két minőség valamelyikében eljárva és a kapcsolódó fedezeti tevékenységek tekintetében saját számlás ügyleteket köt valamely pénzügyi eszközzel.

35. Bármelyik eset is áll fenn, a bejelentésben szereplő eszközt azon a helyszínen vagy piacon kell bevezetni, illetve azon a helyszínen vagy piacon kell kereskedni vele, amelynek az adott személy a tagja. A 30. bekezdésben említett pénzügyi eszközök esetében az adott személynek nem szükséges a megfelelő részvény vagy állampapír bevezetési vagy kereskedési hely szerinti helyszínen tagjának lennie.

A bejelentésről értesítendő illetékes hatóság meghatározása

36. A rendelet meghatározza, hogy természetes vagy jogi személyként mely hatóságnál kell bejelenteni az árjegyzői tevékenységekre vonatkozó mentesség iránti igényt, illetve hogy meghatalmazott elsődleges forgalmazók esetében melyik a bejelentésre illetékes hatóság. Meg kell azonban különböztetni a harmadik országban működő, az

Unióban nem engedélyezett entitás és más, az Unióban engedélyezett, nyilvántartásba vett vagy lakhellyel/székhellyel rendelkező személyek esetében értesítendő hatóságot.

37. Az Unióban engedélyezett személyek esetében a bejelentés tekintetében érintett illetékes hatóság:

- az árjegyzői tevékenység mentességével kapcsolatban a rendelet 2. cikke (1) bekezdésének i) pontjában meghatározottak szerint az adott személy székhely szerinti tagállamának illetékes hatósága;
- meghatalmazott elsődleges forgalmazók mentességével kapcsolatban az adott állampapírt kibocsátó tagállam illetékes hatósága.

38. Harmadik országban működő, az Unióban nem engedélyezett entitás (a továbbiakban: **harmadik országbeli entitás**) a rendelet 17. cikkének (8) bekezdése szerint azon uniós kereskedési helyszín illetékes hatóságának küldi el a bejelentést, amelyen kereskedést folytat. Ezért ha harmadik országbeli entitás konkrét pénzügyi eszközzel kapcsolatban vagy értékpapír-kereskedőként kíván árjegyzői tevékenységre vonatkozó mentességet igényelni, azon kereskedési helyszín szerinti hatóságnak kell elküldenie a bejelentést, amelyen az európai kereskedési tevékenységének többsége zajlik.

39. A harmadik országbeli entitásnak a kereskedési helyszínenkénti (az 1287/2006/EK bizottsági rendelet 2. cikkének (9) bekezdése szerinti) forgalom alapján kell értékelnie a megelőző év folyamán végzett tevékenységét: az Európában pénzügyi eszközökkel végzett árjegyzői tevékenységét, és meghatalmazott elsődleges forgalmazóként állampapírokkal kapcsolatos másodlagos piaci műveleteit, és ez alapján meg kell határoznia, hogy melyik európai kereskedési helyszínen (szabályozott piacon vagy multilaterális kereskedési rendszerben) a legaktívabb.

40. Ez minden harmadik országbeli entitásnak egyetlen belépési pontot jelent Európában, vagyis egyetlen európai illetékes hatóságot, amelynek (az érintett pénzügyi eszköztől függetlenül) a bejelentést címezni kell.

Általános alapelvek és a mentességre való jogosultság minősítési kritériumai

41. Az alábbi alapelveknek és kritériumoknak nem az árjegyzői tevékenységek fogalmának kiegészítése vagy módosítása a céljuk, hanem olyan szabályok előírása, amelyeket az illetékes hatóságoknak figyelembe kell venniük annak értékelése során, hogy a mentesség iránti igényt bejelentő entitás jogosult-e a mentességre a rendelet 17. cikkének (5) bekezdése szerint.

Általános alapelvek

42. Annak a személynek, aki a rendelet 17. cikke (1) bekezdésének meghatározása szerinti mentességet igénybe kívánja venni:

- olyan kereskedési helyszín tagjának kell lennie, ahol a szóban forgó pénzügyi eszközt bevezették, vagy amelyben az adott eszközzel kereskednek, valamint

amelyben az adott személy a szóban forgó pénzügyi eszköz tekintetében árjegyzői tevékenységet folytat;

- meg kell felelnie a kereskedési helyszín vagy adott esetben a harmadik ország által előírt, árjegyzői tevékenységekkel kapcsolatos általános szabályoknak és különös előírásoknak;
- nyilvántartást kell vezetnie azon árjegyzői tevékenységeivel kapcsolatos megbízások és ügyletek tekintetében, amelyekhez a mentességet kéri, annak érdekében, hogy könnyen megkülönböztethetők legyenek a saját számlás kereskedési tevékenységeitől;
- olyan belső eljárásokat kell végrehajtania a mentesség tárgyát képező árjegyzői tevékenységekkel kapcsolatban, amelyeknek köszönhetően ezek a tevékenységek azonnal azonosíthatók, és a nyilvántartott adatok kérésre azonnal rendelkezésre állnak az illetékes hatóság számára;
- hatékony megfelelési és ellenőrzési erőforrásokkal kell rendelkeznie, és olyan kerettel, amely lehetővé teszi az adott személy számára azon árjegyzői tevékenységek nyomon követését, amelyekhez a mentességet kéri;
- bármikor tudnia kell igazolni az illetékes hatóság előtt, hogy árjegyzői tevékenysége megfelel az ajánlás alapelveinek és kritériumainak.

Alkalmazandó alapelvek és minősítési kritériumok „összehasonlítható nagyságú és árban versenyképes kötelező egyidejű kétirányú [árjánlattétel esetén], amelynek eredményeképpen rendszeresen és folyamatosan likviditást biztosítanak a piacon” (a rendelet 2. cikke (1) bekezdése k) pontjának i. alpontja)

43. Valamennyi eszközosztály esetében az az elsőrendű alkalmazandó alapelv, hogy a 2. cikk (1) bekezdése k) pontjának i. alpontja szerinti minőségben tevékenykedő entitásnak, aki árjegyzői tevékenységeire vonatkozóan bejelenti mentesség iránti igényét, összehasonlítható nagyságú és árban versenyképes kötelező egyidejű kétirányú árjánlattétellel rendszeresen és folyamatosan likviditást kell biztosítania a piacon. Fontos figyelembe venni, hogy a jelenlétre, az árra és a nagyságra vonatkozó követelmények nem független, hanem egymással összefüggő tényezők. A 2. cikk (1) bekezdése k) pontjának i. alpontja szerinti árjegyzői tevékenységek közül azok a tevékenységek kapnak a 17. cikk szerinti mentességet, amelyek tekintetében valamely személy versenyképes és összehasonlítható nagyságú árat kínál, adott esetben legalább az említett kötelező időjelenlétre vonatkozó meghatározott minősítési kritériumokkal összhangban.
44. Az EÉPH helyénvalónak véli azokat a minősítési kritériumokat ezekben az iránymutatásokba foglalni, amelyek alapján az illetékes hatóságoknak értékelniük kell a 17. cikk (5) bekezdése szerint benyújtott, részvényekkel, valamint a kereskedési helyszínen elérhető részvényen alapuló származtatott eszközökkel kapcsolatos bejelentéseket. Az EÉPH kellő időben a rendeletben szereplő egyéb eszközosztályok tekintetében is megfogalmazhat kritériumokat. Az európai szabályok egységességének biztosítása érdekében az EÉPH figyelembe fogja venni a MiFIR- és a MiFID- jogszabályoknak az árjegyzői tevékenységekkel kapcsolatos eredményeit. Az

EÉPH továbbra is figyelemmel fogja kísérni a piaci fejleményeket, és a jövőben felülvizsgálhatja a meghatározott minősítési kritériumokat.

45. Ami a jelenléteket illeti, a 2. cikk (1) bekezdése k) pontjának i. alpontja szerinti árjegyzői tevékenységeket végző személynek szerepelnie kell az ajánlati könyvben, vagy ajánlatokat kell tennie a kötelező kereskedési időszak jelentős hányadában azon vonatkozó eszközök és részvényen alapuló származtatott pénzügyi eszköz(ök) tekintetében, amelyekhez a mentességet kéri. A rendelet ezzel összefüggésben láthatóan nem követel meg állandó jelenléteket, habár előírja, hogy a jelenléteknél rendszeresnek és folyamatosnak kell lennie. Ezért a piaci jelenléteket során az adott személynek:

a. a piac nyitva tartásának minden napján a fent leírt tevékenységeket kell végeznie;

b. az alábbi kritériumoknak megfelelő megbízásokat kell adnia olyan ésszerű gyakorisággal, amellyel nem szakítja meg huzamosabb ideig az árjegyzői tevékenységet egyetlen kereskedési időszak során.

46. Az összehasonlítható nagyságú és árban versenyképes kötelező egyidejű kétirányú árajánlattételre vonatkozó előírás tekintetében a rendelet nem írja elő, hogy az ajánlattételben szereplő áraknak hasonlóan versenyképesnek kell lenniük a vétel/eladás tekintetében. Az EÉPH ezért úgy véli, hogy az árjegyzői tevékenységet folytató személy által megadott eladási és vételi ár közötti tartomány aszimmetrikus lehet, azaz elmozdulhat a vonatkozó pénzügyi eszköz tekintetében ajánlott piaci eladási és vételi ár közepétől. Az árak versenyképessége ennek következtében adott időben különbözhet az eladás és a vétel tekintetében, attól függően, hogy az adott személy az eladási vagy a vételi oldalon áll, feltéve hogy az árjegyzői tevékenységeket végző entitás megfelel a piacon való likviditás biztosítására vonatkozó célnak. A lehetséges aszimmetria azonban nem eredményezheti azt, hogy akár az eladási, akár a vételi ár ne legyen versenyképes.

47. A fenti megfontolásokat figyelembe véve a MiFID-irányelv szerint likvid részvényeknek minősített részvények esetében:

a. a rendszeres és folyamatos piaci jelenléteket azt jelenti, hogy az árjegyzői piaci tevékenységeknek a teljes kereskedési időszak legalább 80%-át ki kell tenniük akár havi vagy napi szinten. Ez a jelenléteket a vonatkozó kereskedési helyszín szabályai szerint meghatározott rendellenes piaci helyzetek fennállása esetén ezen időszakra korlátozódhat. Az olyan, MiFID-irányelv szerinti likvid részvények esetében, amelyek tekintetében az árképzésre kizárólag valamely kereskedési helyszín aukcióján kerül sor, a rendszeres és folyamatos időbeli jelenléteket fogalma nem bír olyan jelentéssel, amely összehasonlítható lenne a folyamatosan kereskedés alatt álló részvények esetében. Ilyen esetekben a rendszeres és folyamatos jelenléteket kritériumát legalább az elismert árjegyzők/likviditást biztosító személyek részére meghatározott szabályok alapján kell értékelni azon kereskedési helyszín szabályai által meghatározott eszközök tekintetében, ahol az eszközt forgalomba hozzák. Ezen eszközökkel kapcsolatos árjegyzői tevékenységek mentességének igénylése érdekében az adott személynek olyan módon kell versenyképes vételi és eladási megbízásokat adnia az aukció kezdetét

megelőző ajánlattételi szakaszban, hogy ajánlatai ismertek legyenek az aukció zárásának idején, és amikor az eszköz záró árfolyamát meghatározzák.

b. A versenyképes áraknak a kereskedési helyszín által az elismert árjegyzők/likviditást biztosító személyek számára előírt szabályok szerint az eladási és vételi árajánlat legnagyobb különbségein (spread) belül kell lenniük azon a kereskedési helyszínen ahol az érintett eszközök tekintetében az árajánlatokat megtették. Azokban az esetekben, ha a kereskedési helyszín nem ír elő szabályokat az eladási és vételi árajánlat legnagyobb különbségei tekintetében az elismert árjegyzők vagy likviditást biztosító személyek számára, olyan másik kereskedési helyszín által előírt idevágó szabályokra lehet hivatkozni, ahol az érintett eszközzel aktívan kereskednek. Ahol ez végső megoldásként sem alkalmazható, a versenyképes árat olyan kereskedési helyszín érintett eszközre vonatkozó spread átlagában kell mérni, ahol az eszközzel kereskednek. A vételi és eladási árak közötti bármilyen aszimmetriára a 47. bekezdésben előírt feltételek vonatkoznak.

c. Az árjegyzők általi megbízások mérete a megbízási vagy jegyzési nyilvántartás tekintetében nem lehet kisebb, mint azon kereskedési helyszín által az elismert árjegyzők/likviditást biztosító személyek számára előírt szabályok szerint megállapított mérték, ahol a szóban forgó részvényekkel kereskednek. Azokban az esetekben, ha a kereskedési helyszín nem ír elő szabályokat a megbízási vagy jegyzés tekintetében az elismert árjegyzők/likviditást biztosító személyek számára, olyan másik kereskedési helyszín által előírt idevágó szabályokra lehet hivatkozni, ahol az érintett eszközzel aktívan kereskednek. Ahol ez végső megoldásként sem alkalmazható, az árjegyzői minőségben adott megbízásokat vagy jegyzéseket az érintett eszköz átlagos kereskedési méretéhez képest kell értékelni.

48. Azon részvényekre vonatkozóan, amelyek a MiFID-irányelv szerint nem minősülnek likvid részvénynek, és az adott kereskedési helyszínen elérhető származtatott eszközök esetében:

a. A rendszeres és folyamatos piaci jelenlét követelményét az ezen eszközökre vonatkozó, az elismert árjegyzők/likviditást biztosító személyek számára előírt, az eszköz bevezetésének helye szerinti kereskedési helyszín szabályai szerint kell értékelni.

b. A versenyképes áraknak a kereskedési helyszín által az elismert árjegyzők/likviditást biztosító személyek számára előírt eladási és vételi árajánlat legnagyobb különbségein belül kell lenniük. A vételi és eladási árak közötti bármilyen aszimmetriára a 47. bekezdésben előírt feltételek vonatkoznak.

c. A megbízások mérete nem lehet sokkal kisebb, mint azon kereskedési helyszín által az árjegyzők/likviditást biztosító személyek számára előírt szabályok szerint előírt mérték, ahol az érintett eszközökkel kereskednek.

Nem likvid részvények esetében, ha a fent említett kereskedési helyszín nem ír elő szabályokat a b. és c. pontban meghatározott kritériumok bármelyike tekintetében az elismert árjegyzők/likviditást biztosító személyek számára, olyan másik kereskedési helyszín által előírt idevágó szabályokra lehet hivatkozni, ahol az érintett eszközzel aktívan kereskednek.

Ahol ilyen alternatíva sem alkalmazható, ott végső megoldásként és az érintett kritériumoktól függően:

- a versenyképes árakat olyan kereskedési helyszínen érintett eszközök megfigyelt átlagában kell mérni, ahol az adott eszközzel kereskednek, vagy az áraknak végső soron a kereskedési helyszínen által előírt eladási és vételi árajánlat legnagyobb különbségein belül kell lenniük;
- az árjegyzői minőségben adott megbízásokat vagy jegyzéseket az érintett eszköz átlagos kereskedési méretéhez képest kell értékelni azon a helyszínen, ahol az eszközzel kereskednek.

Származtatott eszközök esetében, ha a fent említett kereskedési helyszínen az a., b. és c. pontban meghatározott kritériumok egyike tekintetében sem ír elő szabályokat az elismert árjegyzők vagy likviditást biztosító személyek számára, olyan másik kereskedési helyszínen által előírt idevágó szabályokra lehet hivatkozni, ahol adott esetben hasonló aktív származtatott megállapodás van érvényben.

49. Az entitás igazolhatja, hogy megfelel a kritériumoknak, amennyiben utólagosan hivatkozik a kereskedési előzményekre, vagy előzetesen hivatkozik a lebonyolítani szándékozott kereskedésre.

50. Az EÉPH azt javasolja, hogy az illetékes hatóságok a mentesség igénybevételének szándékát tartalmazó bejelentés értékelése vonatkozásában a következő megközelítést alkalmazzák:

a. Ha egy adott személy igazolni tudja, hogy olyan kereskedési helyszínen vagy kibocsátó árjegyzési vagy likviditási intézkedésekre vonatkozó szerződésének vagy programjának a részese, amely megfelel a fenti három kritériumnak, vagy túlmutat azokon, vélelmezhető, hogy az illetékes hatóság el fogja fogadni a bejelentését. Fontos figyelembe venni, hogy az adott személynek függetlenül attól, hogy a szerződés részese vagy sem, meg kell felelnie a 2. cikk (1) bekezdésének k) pontja szerinti vonatkozó kritériumoknak (például hogy kereskedési helyszínen tagja legyen, saját számlás ügyleteket kössön stb).

b. Ha egy adott személy nem részese a fent említett szerződésnek vagy programnak, igazolnia kell, hogy megfelel a fent előírt kritériumoknak és a 2. cikk (1) bekezdésének k) pontja által előírt egyéb követelményeknek.

51. A bejelentőnek a későbbiekben további információkat és adatokat kell tudnia szolgáltatni az illetékes hatóság eseti kérésére. Különös tekintettel a következőkre:

- a. a megbízások összehasonlítható méretére vonatkozó adatok;
- b. a megbízások összehasonlítható árára vonatkozó adatok;
- c. a rendszeres és folyamatos piaci jelenlétre vonatkozó adatok.

Alkalmazandó alapelvek és minősítési kritériumok, ha az entitások „szokásos üzleti tevékenységük részeként ügyfelek által kezdeményezett megbízások teljesítésével vagy ügyfelek kereskedési megbízásai alapján” járnak el (a rendelet 2. cikke (1) bekezdése k) pontjának ii. alpontja)

52. A 43. bekezdésben előírt általános alapelveken kívül, ha ügyfelek által kezdeményezett megbízások teljesítése vagy ügyfelek kereskedési megbízásai során az adott személyek saját számlás ügyleteket kötnek árjegyzői tevékenységek céljából a rendelet alkalmazásában, igazolniuk kell az illetékes hatóságok előtt, hogy az entitás a 2004/39/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének l) pontja szerinti befektetési vállalkozás, hitelintézet, harmadik országbeli entitás vagy vállalkozás, és hogy az alkalmazott eljárási módot a szokásos üzleti tevékenységük részeként fogják végezni.

53. Annak érdekében, hogy az árjegyzők jogosultak legyenek az e minőségük szerinti mentességre,

a. rendszeresen tájékoztatniuk kell az ügyfeleket az árakról, vagy lehetővé kell tenniük az ügyfél megbízása szerinti jegyzés biztosítását;

b. kérésre készen kell állniuk az ügyfelek papírjaival való kereskedésre.

54. Az illetékes hatóságnak ezzel kapcsolatban többek között a következő kérdéseket kell figyelembe vennie:

- az adott személy rendszeresen és szisztematikusan jár-e el, és milyen mértékben teszi ezt a szóban forgó pénzügyi eszköz tekintetében az ügyfelek által kezdeményezett megbízások teljesítése vagy az ügyfelek kereskedési megbízásai során. Ha az árjegyzői tevékenységre olyan eszközök tekintetében kerül sor, amelyekkel eseti alapon és rendszertelenül kereskednek, döntő jelentőséggel bír, ha az árjegyző a teljes kereskedési időszakban képes tájékoztatni az ügyfeleket az árakról, és az ügyfél kérésére ésszerű kereteken belül készen áll az ügyfél megbízása szerinti bármilyen eszközzel történő kereskedésre. Ezeknek előre meghatározott eszközöknek vagy eszközkategóriáknak kell lenniük, például a fő indexeknek vagy szabályozott piaci eszközöknek. Az alkalmazott üzleti stratégia bemutatása kellő bizonyítékként használható a 2. cikk (1) bekezdése k) pontjának ii. alpontja szerinti tevékenység mentességre való jogosultságának igazolására;

- a (mentesség bejelentésének tárgyát képező) tevékenység mértékének az adott személy saját számlás kereskedési tevékenységeinek egészével való összehasonlítása;

- ha az adott személy még nem bonyolít ügyleteket rendszeresen és szisztematikusan a szóban forgó pénzügyi eszközzel az ügyfelek által kezdeményezett megbízások vagy az ügyfelek kereskedési megbízásainak teljesítése érdekében:

akkor azt, hogy ésszerűen elvárható-e, hogy a jövőben erre sor kerüljön, valamint az elvárás alapját képező tényezőket, illetve az ezt igazoló üzleti feltevéseket (ideértve az ügyfelek más pénzügyi eszközeivel való ügyleteket is). Az egy adott eszköz tekintetében lebonyolított ügyletekkel kapcsolatos ésszerű elvárás megemlíthető az illetékes hatóságoknak küldött bejelentésben.

Előzetes fedezet biztosítása a 2. cikk (1) bekezdése k) pontjának iii. alpontja szerint

55. Az az entitás, amely saját számlás ügyleteket kötve az ügyfelek közeljövőben várhatóan realizálódó megbízásai alapján bonyolít le ügyleteket, a tényleges árjegyzői tevékenységek végrehajtásához szükséges várható fedezet mértékében, és nem más jellegű, például spekulatív ügyletek lebonyolításához felhasznált fedezet mértékében, részesülhet árjegyzői mentességben. Ha az ügyfél jegyzésre irányuló várható megbízása nem érkezik meg, a várható fedezeten keresztül összegyűlt pozíciót haladéktalanul és szabályos módon (és minden esetben a lehető leghamarabb) fel kell szabadítani.
56. Az árjegyzőnek minden esetben képesnek kell lennie annak igazolására, hogy az ügyfél megbízásai alapján várható kereskedés összefügg az árjegyzői tevékenységek keretében végrehajtott ügyletekkel.

A mentesítési folyamat

57. A rendelet szerinti mentesség alkalmazása a mentesség iránti igény bejelentésére vonatkozó követelményen alapul. Nem tekinthető engedélynek vagy engedélyezési folyamatnak. Az értesített illetékes hatóság azonban a bejelentéskor vagy azt követően is megtilthatja a mentesség használatát, ha úgy véli, hogy a mentesség feltételei (már) nem teljesülnek.
58. Figyelembe véve a mentesség széles körű földrajzi hatályát egy adott pénzügyi eszköz tekintetében, valamint annak az európai piacokra gyakorolt lehetséges hatását, az az illetékes hatóság, amelyhez az adott eszközre vonatkozó bejelentés érkezik, felelős határozni arról, hogy a mentesség igénybevételét engedélyezi-e vagy sem.
59. A rendelettel összhangban ezenkívül a mentesség igénybevételére vonatkozó tiltással kapcsolatos valamennyi teher arra az illetékes hatóságra hárul, amelyhez a bejelentés érkezett. Az EÉPH ezért úgy véli, hogy az illetékes hatóságnak meg kell indokolnia és írásba kell foglalnia minden, mentességi kérelmét elutasító határozatot.
60. A nemzeti jogszabályok állapítják meg, (mivel a rendelet nem írja elő), hogy az illetékes hatóságnak, amely a mentesség igénybevételi szándékára vonatkozó bejelentést megkapta, hivatalos formában kell-e értesítenie a bejelentőt arról, hogy nem emel kifogást a mentesség igénybevételére ellen.
61. Mindezek alapján a rendelet rendelkezéseinek harmonizált alkalmazása alapvető fontossággal bír a következők tekintetében: a) mentesség igénybevételének szándékára vonatkozó bejelentés, b) a bejelentés tartalma, c) az illetékes hatóságoknak elküldött bejelentések feldolgozásának módja, és d) a mentesség feltételeinek értékelési módja, mivel ez alapján az illetékes hatóság megtilthatja a mentesség igénybevételét (ideértve azokat a kritériumokat, amelyek alapján már a bejelentéskor vagy azt követően megtilthatja a mentesség igénybevételét).

A szándék bejelentése

62. A mentesség igénybevételének szándékára vonatkozó bejelentésben megadott információk esetében előírt követelmények közös megközelítésének

kiegyensúlyozottnak kell lennie annak érdekében, hogy az illetékes hatóságok megfelelő információkhoz jussanak. Ezen információknak lehetővé kell tenniük, hogy az illetékes hatóságok hatékony bejelentéértékelési eljárást folytassanak le, és elkerüljék, hogy a mentességet igénybe venni szándékozó személyeknek aránytalan bejelentési követelményeket írjanak elő.

63. A bejelentést elektronikus formában kell benyújtani az illetékes hatóságnak az I. és II. mellékletben található űrlapoknak megfelelően az adott tagállam illetékes hatósága által elfogadott nyelve(ke)n, és meg kell erősíteni írásban, ha az adott tagállam jogi és szabályozási kerete azt előírja. Ha a bejelentéshez további kísérő dokumentumokat kívánnak csatolni, akkor azokat a nemzetközi pénzügyvilágban használatos nyelven lehet benyújtani.

64. A mentesség típusától függően (azaz hogy a meghatalmazott elsődleges forgalmazókra vagy árjegyzői tevékenységekre vonatkozik), a bejelentő entitásnak a következő információkat kell megadnia:

- a. meghatalmazott elsődleges forgalmazók:
  - i. a bejelentő fél adatai;
  - ii. a bejelentő félhez tartozó kapcsolattartó személy adatai;
  - iii. állampapír-kibocsátó vagy a nevében eljáró harmadik fél által aláírt megállapodás/elismervény másolata;
- b. árjegyzői tevékenységek:
  - iv. a bejelentő fél adatai;
  - v. a bejelentő félhez tartozó kapcsolattartó személy adatai;
  - vi. a bejelentő fél jogállása:
    1. hitelintézet;
    2. befektetési vállalkozás;
    3. harmadik országbeli entitás; vagy
    4. a 2004/39/EK irányelv 2. cikke (1) bekezdésének l) pontja szerinti vállalkozás;
  - vii. a piac, amelynek a bejelentő a tagja;
  - viii. a rendelet 2. cikke (1) bekezdésének k) pontja szerinti speciális minőségeket meghatározó tevékenységek leírása:
    1. a 2. cikk (1) bekezdése k) pontjának i. alpontja szerinti minőség;
    2. a 2. cikk (1) bekezdése k) pontjának ii. alpontja szerinti minőség, valamint az ügyfeleknek kínált szolgáltatások jellege;

- a. ügyfelek által kezdeményezett megbízások teljesítése;
- b. az ügyfelek kereskedési megbízásainak teljesítése;

ix. minden minőség tekintetében az(ok) a pénzügyi eszköz(ök), amelyekre vonatkozóan a mentesség igénybevételének szándékát bejelentették. Ez történhet az egyes pénzügyi eszközök lajstromba vételésével vagy az érintett eszközök pontos meghatározása révén (például az FTSE 100 index mértéke adott napra vonatkozóan), feltéve, hogy ez az adott részvények zárt listáját eredményezi, és az értesített illetékes hatóság ez alapján egyértelműen be tud azonosítani minden egyes eszközt, amelyhez a mentesség jár;

x. ha az árjegyző tevékenységek biztosításához rendelkezésre áll szerződéses megállapodás a fő feladatkörök és a szerződés értelmében elvégzett tevékenységek leírása vagy a szerződés másolata;

xi. ha az árjegyzői tevékenységeket a 30. bekezdésben említett eszközök, például tőzsdén kereskedett alapok, tőzsdén jegyzett származtatott eszközök stb., tekintetében végzik, a pénzügyi eszközök megfelelő kategóriái a MiFID-irányelv I. mellékletének C. szakaszával összhangban (például a 3. kategória - kollektív befektetési formák egységei);

xii. ha egy adott pénzügyi eszköz tekintetében nem igazolható korábbi árjegyzői tevékenység (például IPO esetében, új pénzügyi eszközzel kapcsolatos új árjegyzői tevékenység indításának szándéka stb.):

1. a 2. cikk (1) bekezdése k) pontjának i. alpontja szerinti árjegyzői tevékenység minőségében - a pénzügyi eszköz tekintetében végzett árjegyzői tevékenységek várható napi volumene;

2. a 2. cikk (1) bekezdése k) pontjának ii. alpontja szerinti árjegyzői tevékenység minőségében - a pénzügyi eszköz tekintetében végzett árjegyzői tevékenységek várható heti volumene.

65. Az árjegyzői tevékenységek és elsődleges piaci műveletek mentességével kapcsolatban a bejelentő (befektetési vállalat, hitelintézet, piaci tag) jogállása olyan feltétel, amelyet a bejelentő entitás által rendelkezésre bocsátott adatok alapján egyértelműen vizsgálni és ellenőrizni kell.

66. Meg kell jegyezni, hogy egy ilyen értékelés harmadik országbeli entitások esetében bonyolultabb lehet: amellet, hogy gondoskodni kell arról, hogy a harmadik országbeli entitás piacát egyenértékűnek nyilvánítsák, szükség lehet a harmadik országbeli szabályozókkal való együttműködésre és információcserére, amelyet a rendelet 38. cikke rendelkezésének megfelelően kell alkalmazni.

A mentesség feltételeinek figyelemmel kísérése

67. A rendelet 17. cikkének (9) és (10) bekezdésével összhangban a 17. cikk (5) vagy (6) bekezdésben említett tájékoztatást nyújtó személy a lehető legrövidebb időn belül írásban értesíti az illetékes hatóságot, ha a mentesség igénybevételére való

jogosultságát illetően a körülményeiben bármely változás következik be. A bejelentett változások alapján az illetékes hatóság két héten belül értékeli, hogy a szóban forgó tevékenységek megfelelnek-e a mentesség kritériumainak.

68. Az egységes felügyeleti szemléletmód és gyakorlat részeként az illetékes hatóságok saját kezdeményezésükre bármikor téma-vizsgálatot végezhetnek annak igazolása érdekében, hogy a természetes vagy jogi személy tevékenységei megfelelnek-e a mentesség feltételeinek.

Vészhelyzetek egyedi esetei

69. Ha kivételes körülmények esetén az illetékes hatóság a rendelet V. fejezetének 1. szakasza szerinti hatáskörét gyakorolva olyan átmeneti intézkedést vezet be, amely túlmutat a normál körülmények között alkalmazott előírásokon, határozhat arról, hogy mentesíti az árjegyzői tevékenységeket vagy az elsődleges piaci tevékenységeket az intézkedések alól. Ez annak a hatóságnak a mérlegelési jogköre, amelyik az intézkedést bevezeti. Az illetékes hatóság bizonyos mértékig élhet a mérlegelés jogával, amikor ilyen mentességről rendelkezik. Az illetékes hatóság által meghatározott további kivételek sérelme nélkül, ha egy adott kivétel árjegyzői tevékenységekre alkalmazandó kivétel kerül meghatározásra, úgy ezt a rendelet rendelkezésének kell tekinteni.

Együttműködés az illetékes hatóságok között

70. A rendelet előírása szerint a mentességet, amelyet a bejelentő illetékes hatósága hagy jóvá, harmadik országbeli entitás esetében pedig a kereskedési helyszín illetékes hatósága (ahol az ügyletek többségének lebonyolítására sor kerül), az egész Unió területén el kell fogadni.
71. Bizonyos pénzügyi eszközök esetében azonban lehetséges, hogy a helyi piaci hatóságnak (a bejelentés fogadó hatósága) átfogóbb adatokra van szüksége azon árjegyzői tevékenységek tényleges piaci teljesítésének igazolásához, amelyekkel kapcsolatban az érintett személy a mentességet kapta. Nevezetesen miközben a fogadó hatóság a helyi piacon a kereskedési tevékenységek mindennapi felügyeleti funkcióját látja el, birtokába kerülhetnek olyan adatok, amelyek szerint az adott személy gyaníthatóan nem tartja be az árjegyzői tevékenységek mentességére vonatkozó feltételeket. Ilyen esetben a fogadó hatóság értesíti a székhely szerinti illetékes hatóságot.
72. A székhely szerinti illetékes hatóság a rendelkezésre álló adatok áttekintését és elemzését követően, további együttműködést kezdeményezhet a rendelet 35. és 37. cikkével összhangban.
73. Az illetékes hatóságok közötti nézeteltérések rendezését az 1095/2010/EU EÉPH-rendelet 19. cikkének rendelkezéseivel összhangban kell rendezni.

Átmeneti intézkedések

74. A rendelet 17. cikkének (14) bekezdése szerinti bejelentést a 2012. november 1-jét megelőzőt 60 naptári napon belül tehet bármely személy az illetékes hatóságoknak.

Az iránymutatás hatálybalépése előtti, az iránymutatásban megfogalmazott követelményeknek nem megfelelő bejelentéseket azonban az iránymutatás alkalmazásának megkezdését követő 6 hónap után áttekintik és értékelik az iránymutatásban szereplő rendelkezések alapján.

75. Fontos megjegyezni, hogy a rendelet nem tartalmaz szerzett jogi záradékot az alkalmazása előtti árjegyzői mentességek tekintetében. Ezért azoknak az entitásoknak, amelyek tevékenységei az előtt kaptak mentességet a nemzeti short ügyletek rendszere alól, mielőtt a rendelet alkalmazandóvá vált, írásban kell bejelenteniük az illetékes hatóságnak azon szándékukat, hogy a rendelet 17. cikkének (1) bekezdése szerinti mentességet igénybe kívánják venni.

IV.

Záró rendelkezések

Az ajánlás a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (Mnbtv.) törvény 13.§ (2) i) pontja szerint kiadott - kötelező erővel nem rendelkező - szabályozó eszköz, amely ismerteti a MNB jogalkalmazási gyakorlatának alapjait.

Az ajánlás az intézményekre nézve kötelező erővel nem rendelkezik, de az annak való megfelelést az MNB az általa felügyelt intézmények körében, a jogszabályi előírások betartásának ellenőrzése keretében értékeli.

Az MNB felhívja a figyelmet arra, hogy az intézmény az ajánlás tartalmát szabályzatai részévé teheti. Ebben az esetben az intézmény jogosult feltüntetni, hogy a szabályzatában foglaltak megfelelnek az MNB által kiadott vonatkozó ajánlásnak.

Az ajánlás alapjául szolgáló jogszabályi rendelkezéseket a melléklet tartalmazza.

Az ajánlásban foglalt elvek gyakorlati megvalósítását az MNB ellenőrizni fogja, összhangban az általános európai felügyeleti gyakorlattal.

Az MNB jelen ajánlás átvételét és alkalmazását 2014. február 1-től várja el az érintett intézményektől.

***

I. melléklet

A rendelet 17. cikkének (3) bekezdése szerinti mentesség igénybevételi szándékának bejelentésére szolgáló űrlap

1	A bejelentő adatai	
a)	Utónév Családnév A társaság teljes neve	
b)	BIC-kód (amennyiben a pozíciótulajdonos rendelkezik ilyennel)	
c)	Ország	
d)	Cím	
2	Kapcsolattartó személy adatai	
a)	Utónév Családnév	
b)	Telefonszám	
c)	Fax	
d)	E-mail cím	
3	Pénzügyi eszköz	
	Az állampapír-kibocsátó leírása (tüntesse fel az információkat az állampapír-kibocsátó(ka)t tartalmazó külön CSV-formátumú munkafüzetben)	

Dátum, aláírás _____

FONTOS:

A bejelentésre szolgáló űrlap csak az adott állampapír-kibocsátó vagy a nevében eljáró harmadik fél által aláírt megállapodás/elismervény másolatával együtt benyújtva érvényes.

II. melléklet

A rendelet 17. cikkének (1) bekezdése szerinti mentesség igénybevételi szándékának bejelentésére szolgáló űrlap

1	A bejelentő adatai	
a)	Utónév Családnév A társaság teljes neve	
b)	BIC-kód (amennyiben a pozíciótulajdonos rendelkezik ilyennel)	
c)	Ország	
d)	Cím	
2	Kapcsolattartó személy adatai	
a)	Utónév Családnév	
b)	Telefonszám	
c)	Fax	
d)	E-mail cím	
3	Az árjegyző adatai	
a)	a bejelentő jogállása	
b)	piaci tagság	
c)	a rendelet 2. cikke (1) bekezdésének k) pontja szerinti speciális minőségeket (i. és ii. alpont) megalapozó tevékenységek leírása	
d)	pénzügyi eszköz vagy eszközkategória (CSV-formátumú munkafüzetben)	
e)	árjegyzői megállapodás (szerződés) léte esetén a megállapodásban foglalt fő feladatkörök és a szerződés értelmében végzett tevékenységek leírása	

Dátum, aláírás _____

III. melléklet

A rendelet 17. cikkének (1) és (3) bekezdése szerinti mentesség igénybevételi szándékának bejelentésére szolgáló űrlappal benyújtandó munkafüzetek (CSV-fájlok) formátuma

A tájékoztatást nyújtó illetékes hatóság neve:

A bejelentő neve:

azonosító kód* (pl. BIC-kód):

*kérjük, határozza meg, milyen kódot adott meg a BIC-kód helyett

a) Részvények esetében

Szám	ISIN kód	A kibocsátó neve	Piaci tagság (a 17. cikk (1) bekezdése alapján)
1			
2			
3			
4			
...			

b) Államkötvények és állampapír hitel-nemteljesítési csereügyletek esetében

Szám	A állampapír-kibocsátó neve	Piaci tagság (a 17. cikk (1) bekezdése alapján)
1		
2		
3		
4		
...		

c) A nettó short pozíció számításánál figyelembe veendő rövid vagy hosszú pozíciót eredményező egyéb eszközök esetében

Szám	Kategória (a 2004/39/EK irányelv I. mellékletének C. része)	Alapul szolgáló pénzügyi eszköz(ök) (alaptermék)
1		
2		
3		
4		
...		

IV. melléklet

A jelen MNB ajánlás tárgyához kapcsolódó, eddig kiadott hazai jogszabályok, felügyeleti ajánlások, egyéb normák, valamint nemzetközi előírások

- Az Európai Parlament és a Tanács 2012. március 14-i 236/2012/EU rendelete a short ügyletekről és a hitel-nemteljesítési csereügyletekkel kapcsolatos egyes szempontokról
- A Bizottság 2012. július 5-i 918/2012/EU felhatalmazáson alapuló rendelete
- Az Európai Értékpapír-piaci Hatóság a short ügyletekről és a hitel-nemteljesítési csereügyletekkel kapcsolatos egyes szempontokról szóló 236/2012/EU európai parlamenti és tanácsi rendelet szerinti árjegyzői tevékenységek és elsődleges piaci műveletek mentességéről szóló iránymutatása
- Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (Mnbtv.)
- A befektetési vállalkozásokról és az árutőzsdei szolgáltatókról, valamint az általuk végezhető tevékenységek szabályairól szóló 2007. évi CXXXVIII. törvény
- A tőkepiacról szóló 2001. évi CXX. törvény
- Az Európai Parlament és a Tanács 2004/39/EK irányelve (2004. április 21.) a pénzügyi eszközök piacairól, a 85/611/EGK és a 93/6/EGK tanácsi irányelv és a 2000/12/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv módosításáról, valamint a 93/22/EGK tanácsi irányelv hatályon kívül helyezéséről
- A Bizottság 1287/2006/EK rendelete (2006. augusztus 10.) a 2004/39/EK európai parlamenti és tanácsi rendeletnek a befektetési vállalkozások nyilvántartásvezetési kötelezettségei, az ügyletek bejelentése, a piac átláthatósága, a pénzügyi eszközök piaci bevezetése, valamint az irányelv alkalmazásában meghatározott kifejezések tekintetében történő végrehajtásáról
- A Európai Parlament és a Tanács 2003/6/EK irányelve (2003. január 28.) a bennfentes kereskedelemről és a piaci manipulációról (piaci visszaélés)
- A Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyelete Felügyeleti Tanácsának 5/2006 (VII.6.) számú ajánlása a bennfentes kereskedelemre és piacbefolyásolásra utaló ügyletek bejelentéséről
- A Bizottság 2004/72/EK irányelve (2004. április 29) a 2003/6/EK európai parlamenti és tanácsi irányelvnek az elfogadott piaci gyakorlatok, az árualapú származtatott ügyletekre vonatkozó bennfentes információ fogalom meghatározása, a bennfentesek jegyzékének összeállítása, a vezető tisztségviselők ügyleteinek bejelentése és a gyanús ügyletek bejelentése tekintetében történő végrehajtásáról
- A piacbefolyásolásra utaló magatartások vizsgálatakor figyelembe veendő körülményekről, az elfogadott piaci gyakorlat megállapításának folyamatáról,

valamint a bennfentes információ nyilvánosságra hozatalának jogos érdekből történő késleltetésével kapcsolatos szabályokról szóló 28/2005. (VIII. 26.) PM rendelet

- Az Európai Parlament és a Tanács 1095/2010/EU RENDELETE (2010. november 24.) az európai felügyeleti hatóság (Európai Értékpapír-piaci Hatóság) létrehozásáról, a 716/2009/EK határozat módosításáról és a 2009/77/EK bizottsági határozat hatályon kívül helyezéséről

Budapest, 2014. január 9.

Dr. Windisch László s.k.,

az MNB alelnöke